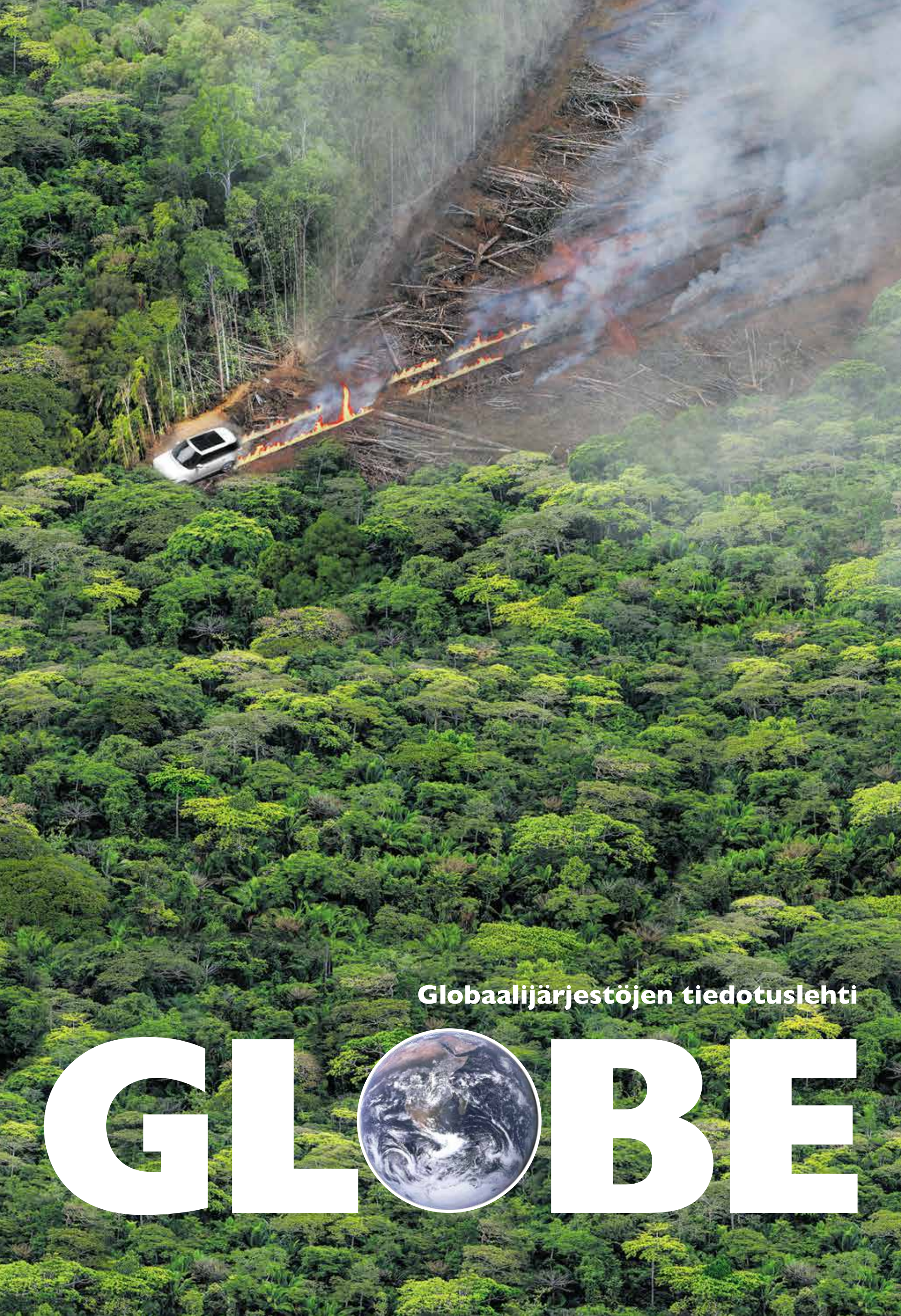

Globaalijärjestöjen tiedotuslehti

GLOBE

Fingo tekee töitä reilumman maailman puolesta

Kehitysjärjestöjen kattojärjestö uskoo, että oikeilla päätöksillä voidaan ratkaista aikamme suuret kehityshaasteet ilmastonmuutoksesta eriarvoisuuteen ja köyhyyteen.

Fingo on 300 kansalaisjärjestön kattojärjestö ja globaalin kehityksen asiantuntija. Fingo tuo ihmiset yhteen toimimaan reilumman maailman puolesta. Uusi kehitysjärjestöjen kattojärjestö syntyi, kun kaksi kehitysjärjestöä, Kefa ja Kehys, yhdisti voimansa ja muutti saman katon alle syksyllä 2018. Fingo edistää reilua ja kestäväää maailmaa vaikuttamalla poliittiseen päätöksentekoon Suomessa, EU:ssa ja kansainvälisellä tasolla.

Fingo tekee tiivistä yhteistyötä jäsenjärjestöjensä kanssa, kouluttaa, kampanjoi, tapaa päättäjiä ja julkaisee kannanottoja, jotta politiikassa huomioitaisiin päätös-

ten vaikutukset maailman köyhimpiin.

”Uskomme, että oikeilla päätöksillä voidaan ratkaista aikamme suuret kehityshaasteet ilmastonmuutoksesta eriarvoisuuteen ja köyhyyteen. Aikamme suuriin kehityshaasteisiin vastaaminen vaatii yhteiskuntien ja ajattelutapojen muutosta. Ratkaisuja etsiessämme meidän on hyödynnettävä globaalisti kestäväällä tavalla niin henkistä, kulttuurista kuin taloudellista pääomaamme”, muistuttaa toiminnanjohtaja **Juha-Erkki Mäntyniemi**.

Kehitysjärjestöjen kattojärjestön tavoitteena on vahva, moniääninen ja aktiivisesti eri toimijoiden välistä yhteistyötä edistävä kansalaisyhteiskunta,

jonka toimintaedellytykset ovat kunnossa. Seuraamme ja puolustamme vapaan kansalaisyhteiskunnan tilaa Suomessa ja ympäri maailmaa yhdessä kansainvälisten verkostojen kanssa.

Globaaliaiheet lähelle suomalaisten arkea

Fingo tavoittaa suomalaisia monilla tutuksi tulleilla konsepteilla, esimerkiksi Maailma kylässä -festivaalilla, Mahdollisuuksien toreilla ja *Maailman Kuvalehdellä*.

20. juhlavuottaan viettävää Maailma kylässä -festivaalia juhliitaan toukokuun viimeisenä viikonloppuna. Suomen suurin kulttuuri- ja järjestötaphtuma kerää vuosittain noin 80 000 kävijää

Helsingin Kaisaniemen puistoon ja Rautatientorille. Festivaali on ajankohtaisten yhteiskunnallisten aiheiden keskustelufoorumi ja lisäksi ohjelmassa on huippuartistien konsertteja, elokuvia, lastenohjelmaa, aluetaidetta, kirjallisuutta sekä runsaasti eri maiden ruokatarjontaa.

”Tunnelma paikan päällä on erityislaatuinen kokemus kaikille kävijöille. Haluamme tapahtuman teemojen kautta edistää reilumpaa maailmaa kaikille”, kertoo festivaalin viestintä- ja varainhankintapäällikkö **Taija Lähdetie**.

Fingo julkaisee myös kuusi kertaa vuodessa ilmestyvää ja verkossa tuoretta sisältöä tarjoavaa *Maailman Kuvalehteä*. Lehti on palkittu usein

aikakauslehtialan kilpailuisa muun muassa parhaiden yleisölehtien joukossa ja tänä vuonna lehden Afrikan siirtolaisuutta käsittelevä artikkeli palkittiin parhaana feature-juttuna yleisölehtien sarjassa.

”*Maailman Kuvalehteä* tarvitaan tässä ajassa enemmän kuin koskaan sen yli 30-vuotisen historian aikana. Meistä on tärkeää kertoa tarinoita ympäri maailmaa, avata monimutkaisia kehityskulkuja, taustoittaa ja syventää päivittäistä, usein synkkääkin, uutisvirtaa – ja tarjota myös eväitä toivoon ja intoa paremman maailman rakentamiseen”, sanoo *Maailman Kuvalehden* vastaava päätoimittaja **Laura Häkli**.

Mahdollisuuksien torit puolestaan ovat kevään ja

Sukupuolten tasa-arvo on vammaistenkin asia

Vammaiset naiset eivät itse arvosta itseään, se on yksi ongelmien pääsyy, sanoo Indonesiasta Jaavan saarelta kotoisin oleva Dwi Ariyani.

Teksti ja kuva: Heini Saraste

Dwi itse nai miehen, joka on kotoisin matriarkaalisesta kulttuurista. Se onkin mielenkiintoista.

Indonesian Jaavan saarelta kotoisin oleva Dwi tarkoittaa kakkosta.

”Niin, nimeni on todella numero kaksi”, Dwi Ariyani sanoo. ”Meidän maassamme Jaavalla lapset saavat toisinaan nimensä syntymäjärjestyksensä mukaan.”

Dwi on kaksilapsisen perheen nuorimmainen. Korkeasti koulutettu Dwi on elänyt vammaiseksi naiseksi poikkeuksellisen elämän.

Hänen pääaineenaan Jaavan pääyliopistossa oli taloustiede, hän sai hyvän työpaikan ja asui itsenäisesti vuosia. Hän on myös mennyt naimisiin ja saanut lapsen.

Hän uskoo vahvasti vammaisten kannalta parempaan Indonesiaan, vaikka ongelmat ovat edelleen valtavat.

”Suurin niistä on itsearvostuksen puute. Ympäröivät asenteet vaikuttavat siihen, että vammaiset naiset eivät opi kunnioittamaan itseään”, Dwi pohtii YK:n vammaisten osapuolten kokouksen väliajalla.

syksyn välisenä aikana ympäri Suomea järjestettäviä tapahtumia, jotka tuovat yhteen järjestöt, vapaaehtoiset, esiintyjät ja aktiiviset kansalaiset.

”Mahdollisuuksien torin toteuttaminen vaatii sisua ja sitkeyttä tuoda kaupungin asukkaiden eri toimintaryh-

mät ja järjestöt rakentamaan dialogiin ja suunnittelemaan tapahtuman sisältöjä. Sitäkin palkitsevampaa on torikoordinaattoreiden toripäivänä nähdä, kun kaikki tekevät oman osansa ja tapahtuma rakentuu aamulla tyhjänä seiselle toriaukiolle tai kävelykadul-

le”, kertoo toreja koordinoiva Fingon vapaaehtoistoiminnan kehittämisen asiantuntija **Janna Viirimäki**.

**Tutustu Fingon toimintaan osoitteessa: www.fingo.fi
www.maailmakylassa.fi
www.maailmankuvalehti.fi**

Dwin mielestä Naiset pitävät itseään kynnyksimattoina ja tyytyvät todella vähään. Naisia mitä-töidään, mutta myös he itse mitä-töivät itseään. ”Mikään ei muutu, jos naiset eivät ala itse puolustaa itseään”, Dwi hymyilee ja on voimakkaasti läsnä.

Indonesian kaltaisessa hyvin patriarkaalisessa maassa muutos vie aikaa. Hyvin tyypillisesti myös vammaisten omissa kokouksissa, naiset ovat kahvinkeitäjiä ja miehet puhuvat.

Dwin oma avioliitto on kuin sadusta. Hän tutustui mieheensä vammaisjärjestöjen workshopissa, missä mies työskenteli vapaaehtoisena. He rakastuivat oitis. Rakkauden tiellä oli kuitenkin monta estettä, eikä vähin ollut se, miten miehen perhe hyväksyy Dwin vammaisuuden.

”Laadimme strategian ja noudatimme sitä. Ensin tutustutimme perheemme toisiinsa netin välityksellä. Olimme ehtineet seurustella jo kolme vuotta, ennen kuin tuleva mieheni vei minut nähtylle. Yllättäen kaikki sujui sitten paremmin kuin osasimme odottaa.”

Miehen suvun perinteisiin liittyy kuitenkin yksi erittäin yllättävä seikka. Mies kuuluu Sumatran ylängöillä elävään perinteisesti maailman matriarkaalisimpaan

” Mikään ei muutu, jos naiset eivät ala itse puolustaa itseään.

Minangkabaut-heimoon. Perinteet sallivat naiselle melko hyvät mahdollisuudet edetä yhteiskunnassa verrattuna patriarkaalisiin kulttuureihin.

On ollut todella mielenkiintoista tutusta tällaiseen ihmiseen ja tällaiseen sukuun, kun Dwin oma kulttuuri on hyvin patriarkaalinen. Mitä törmäyspintoja tällainen asetelma saa aikaan, se jää vielä arvoitukseksi, sillä Dwin on kiirehdittävä kokoukseen.

Dwi Ariyani osallistui viime vuonna YK:n vammaisten kokoukseen New Yorkissa. Nyt sama kokous pidetään kesäkuussa ja sinne menossa on mukaan myös Kynnyksen ja Abilixen vahva edustus.

www.kynnys.fi

Globaali leipuri

Muistattehan mokkapalojen kuorrutteen ihan tuoksun? Haistelin sitä teini-ikäisenä lähes joka viikko leipoessani mainittuja paloja Tansania-kioskiin. Kioskillä kerättiin varoja opettaja-äitini luotsaamaan kummikouluhankkeeseen. **Globaalikasvatus** oli tuolloin pääosin sellaista, että kuultiin terveisiä kaukaisista maista, joille auliisti tarjottiin kehitysapua esimerkiksi lähettämällä konttillinen roipetta.

Mitä se on nykyään? Erään ihan kelvollisen Maastrichtin julistuksen mukaan globaalikasvatuksen tavoitteena on: ”Avata ihmisten silmät ja mieli maailman erilaisille todellisuuksille ja herättää heissä halu rakentaa oikeudenmukaisempaa, tasa-arvoisempaa ja ihmisoikeuksia kunnioittavaa maailmaa.”

Globaalikasvatus siis **ei ole** sitä, että edistetään ajatusta länsimaista muiden maiden ja kansojen laupeana auttajana. Globaalikasvatus ei myöskään toivottavasti ole afrikkalainen rumputyöpaja, joka saa kalpeamman osallistujan ajattelemaan, että afrikkalaisuus on jotenkin alkeellista ja ruskeamman osallistujan tuntemaan vierautta ja pohtimaan, että kuluuko tässä nyt olla hyvä rytmitaju.

Vastoin äitini suosituksia ryhdyin itsekin opettajaksi. Urani alkuvaiheessa minulla oli tapana järjestää globaalikasvatuksellisia aamunavauksia ja erilaisia teemapäiviä.

Vähitellen globaalikasvatuksesta muodostui minulle kuitenkin silmälasit, joiden läpi näin kaiken. Globaalikasvatukselliset silmälasit tarkoittavat kutakuinkin sitä, että katsoo kaikkea kuin antirasististi-feministi-postkolonialisti. Paikka, johon globaalikasvattaja kaikkein tarkimmin katsoo, on peili. Katsoessaan hän miettii: Mitä minä teen purkaakseni me ja ne -asetelmia ihmisten väliltä? Mitä teen tehdäkseni syrjiviä rakenteita historiassa ja nykypäivässä näkyviksi? Mitä teen kasvattaakseni aktiivisia globaalin vastuun tuntevia kansalaisia? Mitä teen säilyttääkseni lapsissa ja nuorissa toivon hyvästä tulevaisuudesta?

Tässä liitteessä pääsevät ääneen suomalaiset järjestöt, jotka tekevät globaalikasvatusta ja vaikuttamistyötä. Suosittelen heidän resurssiensa hyödyntämistä!

Hanna Niittymäki
opettaja ja globaalikasvattaja

GLOBE

Globe on globaalivaikuttamiseen ja -kasvatukseen erikoistuneiden toimijoiden omiin materiaaleihin perustuva tiedotuslehti, joka ilmestyy itsenäisenä liitteenä *Voiman* välissä. Liitteen vastaava tuottaja: Antti Kurko. Painopaikka: Alma Manu, Tampere. PAINOS 70 000. Tiedustelut yhteistyöstä: antti.kurko@voima.fi.

Kannen kuva on rajattu Voima/Häiriköt-päämajan Land Owner -vastaainoksesta, jossa viitattiin sademetsien kaatamiseen biotalouden nimissä. Alkuperäinen vastamainos löytyy osoitteesta www.voima.fi/vastamainokset

Lapset täyttävät vesipullojaan Chiwengan alakoulussa Zimbabwea. Vesisysteemi rakennettiin Suomen Punaisen Ristin tuella.
Kuva: Saara Mansikkamäki / Suomen Punainen Risti

Punainen Risti

auttaa varautumaan ilmastonmuutokseen

Vapaaehtoiset tukevat monin tavoin ihmisiä äärimmäisten sääilmiöiden ja luonnonkatastrofien keskellä.

Teksti: Anna-Sofia Joro

Aärimmäiset sääilmiöt ja luonnonkatastrofit yleistyvät maapallon lämpötilan noustessa. Katastrofeista kärsivät eniten maailman köyhimmät ihmiset, jotka vaikuttavat vähiten ilmastonmuutoksen syntymiseen.

Punainen Risti asettaa heikoimmassa asemassa olevat ihmiset etusi-

jalle myös ilmastonmuutokseen liittyvässä työssään.

Kuusi esimerkkiä auttaa hahmotamaan, miten Punaisen Ristin vapaaehtoiset auttavat ihmisiä ja yhteisöjä varautumaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja äkillisiin luonnonkatastrofeihin sekä selviytymään niistä eri puolilla maailmaa.

Helpotusta kuivuuteen

Ilmastonmuutoksen myötä kuivuusjaksoit yleistyvät ja vuosittainen saderytmi häiriintyy monilla alueilla, mikä altistaa varsinkin lapsia aliravitsemukselle. Suomen Punainen Risti auttaa ihmisiä saamaan puhdasta vettä kuivuuden piinaamassa eteläisessä Afrikassa.

Zimbabween Muzarabanissa veden hankkiminen oli aiemmin työn ja tuskan takana. Ennen kaivoa ja vesiputkistoa paikallisella terveyskeskuksella nieltiin lääkkeitä ja synnytettiin lapset ilman vettä. Koulussa lapset pyörtyivät nestehukasta ja sairastuivat ripulitauteihin ja infektioihin. Juokseva, puhdas vesi on pieni ihme, josta puhutaan alueella ylpeydellä. Nyt puhdasta vettä saa hanaa kääntämällä kahdesta vesipisteestä, jotka Suomen Punainen Risti on rakennuttanut ulkoministeriön tuella.

Apua hirmumyrskyn keskelle

Trooppiset hirmumyrskyt tuhoavat rakennuksia ja infrastruktuuria yhä kovemmalla voimalla. Punaisen Ristin Ilmastokeskuksen (IFRC Climate Centre) mukaan ilmastonmuutos todennäköisesti lisäsi maaliskuisen Idai-myrskyn tuhovoimaa Mosambikissa. Alueen merenpinta on nous-

sut ilmastonmuutoksen myötä, ja myrskyn keskiöön joutunut Beiran satamakaupunki sijaitsee alavalla maalla. Suurin osa tuhoutuneista kodeista oli matalille alueille kyhättyjä asumuksia.

Voimistuvat rankkasateet aiheuttavat yhä pahempia tulvia sekä tarvelevät viljelysalueita. Saastuneiden tulvavesien mukana tartuntataudit leviävät nopeasti.

Katastrofin jälkeen ihmisten täytyy saada nopeasti puhdasta vettä ja toimivat käymälät, jotta vältetään esimerkiksi koleran leviäminen. Tulvavesi on otollista lisääntymisalustaa myös hyttysille, jotka levittävät malariaa ja muita tauteja.

Kansainvälinen Punainen Risti toimitti Mosambikiin nopean avustustoiminnan yksiköitä, jotka tarjoavat puhdasta vettä jopa 15 000:lle ja sanitaatiota jopa 20 000 ihmiselle päivässä. Lahjoittajien ja ulkoministeriön tuella Suomen Punainen Risti lähetti Mosambikiin koleranhoitoyksikön ja sairaalatarvikkeita yhdessä Kanadan Punaisen Ristin kanssa.

Muuttuva ilmasto vaikuttaa terveyteen

Vuosina 2030–2050 ilmastonmuutoksen odotetaan aiheuttavan noin 250 000 ylimääräistä kuolemantapaus-

Isabel Jose Almeida pakeni hirmumyrsky Idaita ja sitä seuranneita syöksytulvia kolmekuukautisen Inez-vauvansa kanssa Tican kylässä Mosambikissa. Yli 50 metriä sekunnissa puhaltanut tuuli vei kodin mukanaan. Perhe asuu väliaikaisessa asumuksessa lähiseudulla.

Kuva: Benjamin Suomela / Suomen Punainen Risti

” Punainen Risti asettaa heikoimmassa asemassa olevat ihmiset etusijalle.

ta vuosittain johtuen esimerkiksi aliravitsemuksesta, malariasta, ripulista ja helteestä.

Heikoimmassa asemassa olevien ihmisten terveyden parantaminen on Suomen Punaisen Ristin kehitysyhteistyön keskiössä. Kuivuus ja köyhyys vaikeuttavat elämää muun muassa Somaliassa. Suomen Punainen Risti tarjosi EU:n tuella käteisavustuksia 1 500 perheelle, joissa oli aliravittuja lapsia. Lisäksi terveydenhoitoa sai 28 927 ihmistä, joista 16 438 oli lapsia. Tuen ansiosta 92 prosenttia lapsista sai kolme aterialla päivässä ja 98 prosenttia akuuteista aliravitsemustapauksista saatiin hoidettua.

Ennakoivaa rahoitusta kehitetään

Varhaista varautumista kehittämällä vältetään inhimillistä kärsimystä, kun katastrofi iskee. Zimbabwea Suomen Punainen Risti pilotoi ennakoivaa rahoitustyötä (Forecast-based Financing), jota Punaisen Ristin liike on ensimmäisten joukossa kehittämässä. Uudenlaisten työtapojen avulla pyritään tekemään katastrofiriskien hallinnasta yhä tehokkaampaa ja paikannetumpaa.

Ennakoivaa rahoitusta kehitetään myös Filippiineillä. Suomen Punainen Risti on tehnyt yhteisöperustaista katastrofivalmiustyötä Manilan slumeissa ja maaseudulla vuodesta 2013 ja auttanut yhteisöjä toipumaan myrskytuhoista.

Tukea vanhuksille helteen kourissa

Ilmastomuutos vaikuttaa myös Suomessa, jossa talvimyrskyt ja kesän helteet uhkaavat erityisesti vanhempaa väestöä.

Lämpimämmät kesät lisäävät erityisesti vanhuksen ennaltaehkäisevän kuoleman mahdollisuutta. Terveystien ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan kesän 2018 lämpöaalto aiheutti Suomessa 380 ”ylimääräistä” kuolemaa. Kesällä 2018 Punaisen Ristin vapaaehtoiset tukivat vanhuksen kotihoitoa Sotkassa.

Myös talvimyrskyjen ennustetaan voimistuvan. Suomen Punainen Risti auttoi ihmisiä ja tuki viranomaisia tykkylumen aiheuttamien sähkökatkosten aikaan Kainuussa vuonna 2018. Vapaaehtoiset vierailivat yli 75-vuotiaiden ihmisten luona ja Punaisen Ristin logistiikkakeskuksesta lähetettiin generaattoreita, vesikanistereita ja majoitustarvikkeita alueelle.

Ilmastomuutos voi aiheuttaa konflikteja

Tutkimus osoittaa, että ilmastomuutos voi vakavoittaa tai osittain toimia alkusyyinä konflikteille ja siirtolaisuudelle. Punaisen Ristin perustutkimuksen mukaan kuuluu molempien ilmiöiden humanitaarisiin seurauksiin ja ihmisten tarpeisiin vastaaminen.

Vaikutukset voivat olla moninaiset. Esimerkiksi kun ihmiset pakenevat konfliktia tai ilmastomuutoksen voimistamaa katastrofia, voi kuumuus osoittautua kohtalokkaaksi kotinsa jättäneille ihmisille. Näissä tilanteissa Punainen Risti auttaa ihmisiä pakolaisleireillä.

Ilmastomuutokseen varautuminen ja tuhojen paikkaaminen vaativat lisäresursseja tulevaisuudessa.

Tue työtämme:
www.punainenristi.fi/lahjoitukset

Punainen Risti Röda Korset

RYHDY VOIMANOSTAJAKSI JA TILAA LEHTI KOTIISI ALK. 39€/VUOSI.
Tilaukset: kauppa.voima.fi, tilaukset@voima.fi tai 044 238 5109

MONIKA-NAISET LIITTO RY

MONIKA-NAISET LIITTO RY on valtakunnallinen, sosiaalialalla toimiva monikulttuurinen järjestö, joka edistää maahanmuuttajataustaisten naisten tasa-arvoista asemaa ja osallisuutta Suomessa sekä ennaltaehkäisee naisiin kohdistuvaa väkivaltaa. Liitto on asiantuntija ja tekee vaikuttamistyötä naisten aseman parantamiseksi sekä tukee maahanmuuttajanaistoimintaa jäsenjärjestöjensä kautta.

WWW.MONIKANAISET.FI

FACEBOOK: fb.com/monikanaiset TWITTER: @monikanaiset

Kaikki kestävästä kehityksestä

maailma.net

**HYVÄÄ MAAILMA
KYLÄSSÄ FESTIVAALIA!**

**HAVE A NICE
WORLD VILLAGE
FESTIVAL!**

Tukea kehitysmaiden vammaisille
www.abilis.fi

REISSUSSAKIN SILKKIÄ YLLÄ JA ALLA

42€
SIS. POSTIKULUT

SILKKIMAKUUPUSSIT

Vietnamlaisien yksinhuoltajajäiden valmistama silkkimakuupussi sopii lakanaksi yökyllään ja on kätevä reissussa. Silkki hengittää kesäkuumalla ja lämmittää talvella. Auki sivusta, helppo mennä sisään ja ulos, tasku tyynylle, tuplatikattu, Koko 90 x 220 cm, Paino 140 g. 100% silkkiä!

Tilaukset kauppa.voima.fi, tilaukset@voima.fi tai 044 238 5109

Ulkoministeriö
Utrikesministeriet

KEHITYS- UTVECKLING 50 VUOTTA –

KOSKA MAAILMA EI OLE VALMIS.

Kehityslehti

Kehitys-Utveckling on ulkoministeriön julkaisema
globaalikysymysten aikakauslehti.

@Kehityslehti

TILAA MAKSUTON LEHTI: kehityslehti.fi/tilaa-lehti

Ujosta tytöstä rohkeaksi nuorten oikeuksien puolustajaksi. Chandani, 17, (vas.) on ystävänsä Anjalin, 16, kanssa toiminut koulunsa oppilaskunnan hallituksessa neljän vuoden ajan.

Kuva: Pamela Arslan

Nuorten voima Nepalissa

Rohkeat nuoret puuttuvat epäkohtiin ja saavat aikaan muutosta kouluissaan. Taksvärkki ry:n tukemina nuoret ravisuttavat perinteisiä käsityksiä ja näyttävät yhteisöissään esimerkkiä vaikuttamisesta.

”Neljä vuotta sitten en uskaltanut puhua muiden edessä”, tunnustaa 17-vuotias **Chandani**. Enää hän ei halua pysyä vai. Chandani kertoo löytäneensä itsestään uusia kykyjä ja rohkeutta kertoa mielipiteensä.

Chandanin koulussa Itä-Nepalissa on yli 2000 oppilasta. Yläasteen viimeistä luokkaa käyvä Chandani haluaa vähentää eriarvoisuutta ja syrjintää ihmisten käsityksiä muuttamalla. ”Tärkeä asia on, että me oppilaskunnan hallituksessa toimimme yhdessä uskonnosta ja kulttuuritaustasta riippumatta.”

Nepalilaisten nuorten esiin nostamia epäkohtia ovat kiusaaminen, päihitteet, epätasa-arvoiset opiskelumahdollisuudet ja epävarma työllistyminen. Erityisesti tyttöjen koulunkäynnin haasteena ovat kuukautisiin liittyvät tabut ja käytännön haasteet. Kuukautisten aikaan tytöt jäävät yleensä pois koulusta useaksi päiväksi.

TAKSVÄRKKI RY:N hankkeessa tyttöjen oikeutta koulutukseen on edistetty rakentamalla erillisiä tyttöjen vessoja ja lisäämällä tyttöjen tietoja ja valmiuksia huolehtia kuukautishygieniasta. ”Aiemmin, kun koulussamme ei ollut lepoaunetta tai tyttöjen vessaa, tytöt

lähtivät yleensä kotiin heti, kun heidän kuukautisensa alkoivat”, kertoo Chandani. Nyt tyttöjen poissaolot ovat vähentyneet huomattavasti.

Nepalissa tuetaan nuorten osallistumista ja oppilaskuntien vaikuttamistyötä yhteistyössä paikallisen kansalaisjärjestön Environmental Camps for Conservation Awareness (ECCA) kanssa.

Nuoret eivät enää hyväksy oikeuksiensa polkemista. Rohkealla toiminnallaan he ovat puuttuneet muun muassa kotiväkivaltaan, opetuksen heikkoon tasoon ja teiniavioliittoihin. Chandani painottaa nuorten potentiaalia yhteiskunnassa ja yhteistyön voimaa. Hän haluaa olla muutoksen tekijä.

Pamela Arslan / Taksvärkki ry

Taksvärkkiä nuorelta nuorelle

Lukuvuoden 2019–2020 Taksvärkki-kampanja *Mielen vapaus* käsittelee nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja oppilaskuntien työtä Nepalissa. Oppilaitokset voivat järjestää perinteisen Taksvärkki-keräyksen ja tilata kouluvierailun lapsen oikeuksista ja nuorten vaikuttamisesta.

Lisätietoa: taksvarkki@taksvarkki.fi.

Taksvärkki ry edistää kehitys yhteistyöohjelmallaan lasten ja nuorten ihmisoikeuksien toteutumista ja yhteiskunnallista osallisuutta. Taksvärkki-keräysten tuoton lisäksi hankkeita rahoitetaan ulkoministeriön kehitys yhteistyötuella.

TAKSVÄRKKI ry
DAGSVERKE rf

Attac-

toimintaa sosiaalisesti ja ekologisesti kestävämmän yhteiskunnan hyväksi jo vuodesta 2001

Suomeen syntyy tänä keväänä uusi hallitus, joka määrittää maamme poliittisen suunnan seuraaviksi neljäksi vuodeksi. Viime vuodet ovat jättäneet tässä suhteessa toivomisen varaa ja Attacin näkökulmasta olisikin toivottavaa, että seuraavalla hallituskaudella verovastuullisuus, veroparatiisien kitkentä ja aito kansalaislähtöinen demokratia saisivat viimeinkin tuulta alleen.

Sote- ja maakuntauudistukset ovat toistaiseksi jäissä, mutta on täysin mahdollista että ne herätetään uudelleen henkiin; onhan esimerkiksi terveyspalveluyrityksillä todella isot rahat pelissä ja ne saivat viime hallituksen aikana omia tavoitteitaan hyvin läpi. Uudistusten toteutuminen merkitsi palvelujen yksityistämiskeskityksen kiihtymistä entisestään, mutta myös päätösvalan siirtymistä yhä harvempien käsiin, uudistuksessa mahdollisesti syntyvien maakuntavaltuustojen kautta.

TÄMÄ KEVÄT on ollut vaalien aikaa. Eduskuntavaaleja seuraa EU-parlamenttivaalit. Ne jäivät julkisuudessa pahasti paikallisten parlamenttivaalien jalkoihin, ja on valitettavasti todennäköistä, että äänestysprosentti jää aiempiäkin vuosia alhaisemmaksi. EU-vaalien merkitys on kuitenkin entistäkin suurempi. Tällä hetkellä neuvotellaan ylikansallisia kauppasopimuksia nimenomaan EU-tasolla, ja kautensa päättävien meppien kaudella EU on vahvistanut globaalien yhtiöiden valtaa solmimalla investointisopimuksia, jotka sisältävät ISDS:ksi kutsutun valtation ja sijoittajan riitojenratkaisumekanismin. Kyseinen rakenne mahdollistaa sijoittajille mahdollisuudet vaatia miljardiluokan korvauksia niiden toimintaa haittaavasta lainsäädännöstä. Tällä hetkellä onkin käynnissä kampanja ISDS:n pysäyttämiseksi. Lue lisää ja allekirjoita vetoomus osoitteesta stopisds.org/fi

Attac on ajan hermolla. Viime vuonna meillä oli kaksikin hanketta, joissa tartuttiin nykyisen talouskehityksen sekä ilmastonmuutoksen vaikeaan yhtälöön; Eurooppatiedotuksen rahoittama ja puheenjohtaja **Timo Kuusiolan** koordinoima hanke ”EU:n talouspolitiikan vaikutukset kansalaisiin ja ilmastoon”, sekä järjestöjen ja taiteilijoiden yhteinen ”Ilmastokanava”-hanke, jossa meidän teemanamme oli ilmastonmuutoksen ja vapaakauppapolitiikan kyt-

kökset. Siinä Attacin yhteyshenkilönä oli puheenjohtaja **Eva-Liisa Raekallio**, runoilija **Eino Santanen** toteutti hankkeeseen vapaakauppa- ja ilmastomuutosteemaista runoutta. Hankkeiden tuotokset ovat esillä Attacin tiedotuksessa.

OHJENUORANAMME on pitää esillä teemoja, jotka eivät muuten saisi tilaa valtamediassa tai julkisessa keskustelussa. Attac piti viime vuonna jäsenkyselyn, jonka vastauksissa toivottiin muun muassa lisää keskustelutilaisuuksia eri paikkakunnille. Järjestimmekin vuodenvaihteessa 2017-2018 kolmeen kaupunkiin ulottuneen Valtapuhe-keskustelutarjan, ja olemme jatkaneet samaan malliin järjestämällä useampaan kaupunkiin tulleen keskustelutarjan Carunan verosuunnittelusta ja eläkeyhtiöiden ja veroparatiisien kytköksistä alkuvuodesta 2019. Meidän kanssa voi tulla juttelemaan useissa tapahtumissa ympäri maata, kuten Helsingin Maailma kylässä-festivaaleilla 25.-26.5., ja Turun Mahdollisuuksien torilla 15.9. Taltioimme keskustelutilaisuuksia ahkerasti omalle Maailmantalous-youtubekanavalemme. Julkaisemme *Hiekanjyvät*-jäsenlehteä, jonka uusin numero ilmestyy 24.5. Toimintaamme pyöritetään jäsenmaksuilla. Jos haluat liittyä jäseneksi, lue lisää osoitteesta www.attac.fi/yhteystiedot/jaseneksi

Kiitos tuestasi, Attac jatkaa tarmokasta työtään sosiaalisesti ja ekologisesti kestävämmän yhteiskunnan hyväksi tänäkin vuonna!

Attacin puheenjohtaja,
Hiekanjyvien päätoimittaja
Eva-Liisa Raekallio

Nuoret naiset nousevat SASKin tue

Teksti ja kuvat: Janne Hulkkonen

Tyttöjen ja naisten aseman parantaminen on Suomen kehityspolitiikan kärkitavoite. Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus SASKin kehitysyhteistyöohjelmassa naisten osallistuminen on pysyvä näkökulma. Myanmarin tekstiiliteollisuudessa oikeuksia nousee nyt puolustamaan ensimmäinen nuorten naisten sukupolvi.

Myanmarilaisen tekstiilityöntekijän **Ohmar Htunin** 16 neliön koti on kyhätty levyistä, laudoista ja pellinpalasista. Kaikkiaan tila antaa yösijan viidelle naiselle ja kahdelle lapselle. Koko perhe nukkuu yhdessä samalla matolla.

Tontin maaperä muuttuu syksyn ankaran sadekauden aikana mutavelliksi. Siksi talot on rakennettu irti maasta koolinkien varaan. Ilmassa leiju jätteiden imelä tuoksu.

Väliaikaiselta majalta näyttävä rakennelma on tyypillinen myanmarilaisen työläisen koti.

YK:N ARVION mukaan maailman köyhistä 70 prosenttia on naisia. Naisten ja tyttöjen oikeuksien edistäminen onkin Suomen kehityspolitiikan ykköstavoite.

Tasa-arvon toteutumisen kannalta on välttämätöntä parantaa naisten taloudellista asemaa sekä voimaannuttaa

heitä työelämässä. Näitä asioita Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus SASK tukee ohjelmatyöllään kehittyvissä maissa.

OHMAR HTUN herää aamuneljältä, kun aurinko on vielä maillaan. Ennen seitsemältä alkavaa työpäivää nuoret naiset auttavat äitejään aamiaispuuhiissa ja muissa töissä. Kuudelta kapean polun toisessa päässä odottaa katettu lava-auto, ”ferry”, jonka kyytiin Ohmar Htun naapuriensa kanssa juoksee. Työmatka kestää aamuruuhkassa tunnin.

Arkisin työpäivä kestää 11 tuntia. Siihen sisältyy 45 minuutin ruokatauko, jolloin syödään eväitä. Sunnuntai on vapaapäivä. Arkipäivinä työt päättyvät klo 18, ja jos kotimatka sujuu kohtuullisessa ajassa, Ohmar Htunilla on ruoan jälkeen tunti aikaa leikkiä pienen poikansa kanssa. Sitten on mentävä nukkumaan, jotta jaksaa nousta taas aamulla.

– Joskus olen tosi väsynyt, hän myöntää.

Ohmar Htunin onni on, että hänen äitinsä voi hoitaa lasta työpäivien ajan. Äiti huolehtii myös vanhasta isoäidistä.

Ohmar Htun ja hänen ystävänsä ansaitsevat työstään lain määrittelemää minimipalkkaa. Pitkien työpäivien ansiosta kuukausitulot kasvavat noin 145 euroon. Se ei riitä edes välttämättömään, ja perhe ostaa joka kuukausi ruokaa velaksi. Ohmar Htunin äidin **Ma Ah Nge Layn** rintasyöpähoidot liisäävät velkataakkaa.

– Kun tytöt palkkapäivänä tulevat kotiin, ei kestä tuntiakaan, kun koko raha on mennyt, äiti Ma Ah Nge Lay nauraa.

TEKSTIILITEOLLISUUS KASVAA Myanmarissa kohisten, ja ala työllistää jo 500 000 työntekijää. Heistä yli 90 prosenttia on naisia, joille minimipalkka

on käytännössä maksimipalkka, sillä enempää tehtaat eivät vain maksa. Vaikka he tekevät töitä lähes kellon ympäri, ei palkkapussiin kerry elämiseen riittävää summaa.

YK:n arvion mukaan naiset ansaitsevat Aasiassa keskimäärin 70–90 prosenttia siitä mitä miehet. Naiset työllistyvät usein matalapalkka-aloille tai epävirallisesti, jolloin heiltä puuttuvat myös työntekijän oikeudet kuten äitiys- ja sairausloma. Naisille myös maksetaan samasta työstä huonompaa palkkaa kuin miehille.

Vaikka Myanmarin tekstiiliteollisuus on erittäin kannattavaa, ja maan talous kasvaa nopeammin kuin juuri missään muualla maailmassa, palkat eivät ole nousseet samaa tahtia. Maailmanpankin mukaan tuloerot kasvavat Aasiassa tuplavauhtia muuhun maailmaan verrattuna. Siksi tukea työntekijöille tarvitaan.

ja työnantajat yrittävät estää niiden toimintaa. Ohmar Htun ei enää halua osallistua mielenosoituksiin.

– Pelkään, että minut pidätetään.

MUUTAMA VUOSI SITTEN SASK järjesti Mosambikissa ja Ghanassa ammattiliittojen aktiiveille suunnatut tasa-arvokoulutukset. Koulutuksessa käytiin läpi peruskäsitteet ja maiden lainsäädäntö.

Yksi tasa-arvon kesto-aste on kotityöt, jotka naiset usein hoitavat pitkien työpäivien lisäksi. Vaikka ne eivät näy naisten tuloissa, monien kohdalla ne toisaalta estävät kokoaikatyön tekemisen. Kotona tehty työ vie vapaa-ajan, sulkee naiset yhteiskunnan ulkopuolelle, ja tekee omien etujen ajamisen mahdottomaksi.

Naisten tekemä hoitotyö ei nauti arvostusta Myanmarissa tai juuri missään muuallakaan. McKinsey-tutkimuskeskuksen mukaan maailman naiset tekevät kotitöitä noin 2,5 kertaa miehiä enemmän, ja työn arvo on noin 10 biljoonaa dollaria vuodessa.

– Kun työssäkäyvällä naisella on vähintään kaksinkertainen työmäärä, on ammattiliiton toimintaan aktiivisesti osallistuvalla vielä se kolmaskin työpäivä, SASKin kansainvälisen toiminnan suunnittelija **Tarja Valtonen** huomauttaa.

– Tämä voi aiheuttaa sen, ettei naisista ole varsinaisesti tunkua esimerkiksi liittojen johtotehtäviin.

Vaikka naisten osallistumiselle liittojen toimintaan on esteitä, Valtonen näkee lupaavia merkkejä. Tuore esimerkki on Filippiineiltä, jossa nais-työntekijät onnistuivat ensimmäistä kertaa perustamaan liiton erityistalousoalueella toimivaan yritykseen.

– Kun naiset lähtevät liikkeelle, sieltä tulee lumivyöry naisvoimaa.

TEKSTIILITEHTAIDEN työntekijöillä on hyvin vähän valtaa vaikuttaa työehtoihinsa. Heitä edustavalla IWFM-liitolle on 14 000 jäsentä, eli vain pari prosenttia työntekijöistä. Yksi selitys on se, että Myanmarissa ammattiliittojen toiminta oli pitkään vallassa olleen sotilasjuntan aikana laitonta. Liitot salliva laki tuli voimaan vasta vuonna 2012.

SASK on tukenut IWFM:n toimintaa noin vuoden ajan. Myös suomalaisia teollisuusalan ammattiliittoja on mukana hankkeessa, jonka tavoitteena on kasvattaa liittojen neuvottelutaitoja ja vaikutusvaltaa sekä saada lisää jäseniä erityisesti nuorista ja naisista.

Viime vuonna liittoihin liittyi yli 6 000 uutta jäsentä. Minimipäiväpalkka nousi keväisten lakkojen jälkeen kolmanneksen eli noin 2,5 euroon päivässä. Liiton laskelmien mukaan korotuksen olisi pitänyt kuitenkin olla vielä tuplasti suurempi, jotta elämiseen riittävä palkkataso olisi saavutettu.

Myös Ohmar Htun osallistui muiden työntekijöiden kanssa lakkomielenosoitukseen. Se oli pelottava kokemus.

Myanmarissa suhtautuminen ammattiliittoihin on usein vihamielistä,

Kestävästi eroon köyhyydestä

SASKin työssä on kyse siitä, että kehitysmaiden työntekijät pystyisivät itse vaikuttamaan omiin työoloihinsa ja nousemaan pois köyhyydestä.

Uskomme, että kestävin tapa poistaa maailmasta köyhyys ja eriarvoisuus on työ, jolla pystyy elättämään itsensä ja perheensä.

Resepti kestävästä kehityksen tavoitteiden mukaiseen työelämään on oikeastaan aika yksinkertainen; tarvitaan vain kolme asiaa:

- ihmisarvoista työtä
- elämiseen riittävää palkkaa
- työntekijöille oikeus neuvotella työehdoista yhdessä

Näitä asioita SASK edistää Afrikassa, Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa.

Ilmastonmuutoksen vapaamatkustajat

Onko suomalaisilla lupa kuluttaa enemmän siksi, että Suomi on pieni kansa?

Teksti: Niko Humalisto

Kiinalaiset ja intialaiset muodostavat yli kolmanneksen koko maailman väestöstä. Maiden koko ja kasvu näkyvät myös kasvihuonekaasupäästöinä: Vuoden 1992 tasoon verrattuna Kiinan päästöt ovat nelin- ja Intian päästöt kaksinkertaistuneet. Nykyisin maat kuuluvat suurimpien kasvihuonekaasujen tuottajien joukkoon.

Kiinan ja Intian 2,7 miljardin ihmisen rinnalla 5,5 miljoonan asukkaan Suomi vaikuttaa hyttysarjalaiselta. Keskusteluissa kysytäänkin usein, onko tarkoituksenmukaista säädellä suomalaista tuotantoa tiukemmilla vaatimuksilla päästövähennyksistä tai edistää kasvissyöntiä yksilötasolla. Onko Suomi liian pieni vaikuttaakseen ilmastonmuutoksen torjumiseen?

Huoli tulevaisuutta koskien on perusteltu. Maiden BKT:t kasvavat

nopeasti eikä yksikään sivilisaatio historiassa ole noussut kehittyneiden markkinoiden joukkoon kasvattamatta päästöjään. Siinä missä Suomessa kulutetusta sähköstä noin puolet tuotetaan uusiutuvilla, Kiinassa osuus on 25 ja Intiassa 15 prosenttia.

Kiinaa ja Intiaa koskevista faktoista päädytään kuitenkin helposti vetämään väärä johtopäätöksiä. Kyse on lopulta ihmisoikeuksista ja oikeudenmukaisuudesta valtaavan planetaarisen haasteen edessä.

5,5 miljoonan ihmisen joukot

Voimme ratkaista ilmastonmuutoksen seuraavalla tavalla: Jakakaamme ensiksi koko maailman väestö kuvitteellisiin 5,5 miljoonan ihmisen ryhmiin. Koska kyseessä on ajatusleikki, jako voi tapahtua millä perusteella vain – kyse voi olla vaikkapa etnisyydestä, sinisistä silmistä tai asuinalueista.

Kun jako on saatu tehtyä, jokainen maapallon 5,5 miljoonan ihmisen joukko julistaa olevansa liian pieni vaikuttamaan ilmastonmuutokseen. Kun mikään joukko ei näin ollen tuota merkittävää vaikutusta ilmastolle, ongelma poistuu.

Kyseessä on liioittelua soveltava eli hyperbolinen metodi, joka ottaa esitetyn väitteen äärimmäisenä totena ja laajentaa se koko yhteiskuntaan. Se paljastaa, miksi suomalaisten näkeminen voimattomina ilmastonmuutoksen torjumisessa on ongelmallista: maakohtainen jaottelu globaalin ongelman edessä on lähtökohtaisesti mielivaltaisen ja vaikeuttaa yhteisten tavoitteiden saavuttamista.

Päästöjen todelliset vapaamatkustajat

Tunne Kiinan ja Intian vapaamatkustajuudesta on voimakas, kun katseen rajaa yksittäiseen tekijään, kuten uusiutuvan energian määrään väestön sähkönkulutuksessa. Kuitenkin keskimääräisen suomalaisen elinaikanaan tuottamat kasvihuonekaasupäästöt ylittävät moninkertaisesti keskimääräisen kiinalaisen tai intialaisen lukemat.

Kiinassa ja Intiassa tulonjako ja varallisuus ovat huomattavasti Suomea kärjistyneempiä. Kyseisten maiden superrikkaat ovat merkittävässä roolissa kasvihuonekaasujen nopean kasvun taustalla, kun puolestaan köyhä maaseutuväestö ei päästöjen kasvuun juuri vaikuta.

Lisäksi Kiina ja Intia molemmat tuottavat kulutustarvikkeita eli vievät hiiltä muualle maailmaan – myös suomalaisille kuluttajille.

Yksilö ja oikeus kehitykseen

Kun puhutaan kiinalaisten ja intialaisten kollektiivisesta vastuusta hillitä päästöjensä kasvua, kyseessä on osia ja kokonaisuuksia koskeva virheargumentti. Maiden yksittäiset kansalaiset tulevat määriteltyä joukkona. Tällöin kysymys on oikeudenmukaisuudesta ja sen subjektin määrittelystä, jolle oikeudet kuuluvat: yksilövapauksia ei voi rajata vain sen perusteella, että yksilö on jonkin joukon osa.

Virhe syntyy helposti ajatellessamme vaikkapa maailmaa, jossa jokaisella kiinalaisella ja intialaisella perheellä olisi auto tai kaksi, kuten

Suomessa on tapana. Planetaariset rajat paukkuvat jo nyt, ja sen vuoksi pidämme vaarallisena kehityskulkuna, että kiinalaisilla ja intialaisilla olisi suomalaisia vastaavat oikeudet omistaa ja kuluttaa.

Onko tosiaan niin, että löytyy jonkinlainen ihmisoikeuksia kunnioittava peruste, joka antaa suomalaiselle luvan kuluttaa enemmän sillä perusteella, että Suomi on pieni kansa?

Ei tietenkään; meidän vain on helpompaa ajatella kiinalaisten tai intialaisten luopuvan autoistaan kuin nähdä itsemme tekevän samaa.

Mikään esitellyistä perusteluista ei kannusta tulkitsemaan, etteikö niin Suomen kuin Intian ja Kiinanakin pitäisi tehdä parhaansa ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Kiinan ja Intian valtiovallan, yritysten, kaupunkien ja myös kansalaisten päätökset tulevat olemaan merkittävässä roolissa planeettamme tulevaisuudelle.

Väitteillä, joiden mukaan suomalaisten toimilla ei olisi merkitystä ilmastonmuutoksen torjumisessa, ei kuitenkaan edesauteta vaan pikemmin vahingoitetaan tavoitetta saada maat sitoutumaan voimakkaammin yhteiseen tavoitteeseen.

Jos haluamme saada Kiinan ja Intian mukaan torjumaan ilmastonmuutosta, kumpi on vaikuttavampaa: osoittaa Ruotsin ja Tanskan tapaan, että päästövähennyksiä voidaan saavuttaa viemättä pohjaa taloudelliselta kehitykseltä vai luopua kunnianhimoisista kansallisista tavoitteista ilmastonmuutoksen torjumiseksi sen vuoksi, että kaikki valtiot eivät etene samaa tahtia?

Kirjoittaja, FT Niko Humalisto työskentelee Suomen Lähetysseuran taloudellisen oikeudenmukaisuuden asiantuntijana.

Tue Suomen Lähetysseuran ilmastotyötä kehitysmaissa: www.tasaus.fi/voima

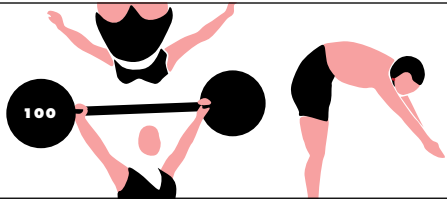

Kuva: Hannes Honkanen

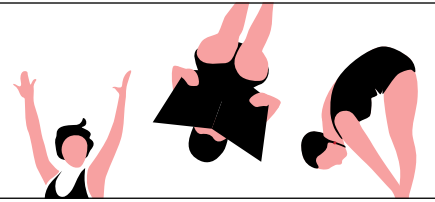
Ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät jo köyhimpien ihmisten elämässä. Lähetysseura tekee ilmastotyötä Tansaniassa, jossa yhteisöjä tuetaan mm. puiden istuttamisessa ja kuivuutta kestävien lajikkeiden käyttöönotossa. Kuva: Hannes Honkanen.

RYHDY VOIMANOSTAJAKSI JA TILAA LEHTI KOTIISI ALK. 39€/VUOSI.

Tilaukset: kauppa.voima.fi, tilaukset@voima.fi tai 044 238 5109

OTA SUUNNAKSI RAUHA JA NAVIGOI OSOITTEESEEN WWW.RAUHANPUOLUSTAJAT.ORG/KAUPPA

ILMASTONMUUTOKSEN VOITTAJAT JA HÄVIÄJÄT
Nick Buxton ja Ben Hayes (toim.)

Sotateollisuus ja suuryhtiöt muovaavat lämpenevää epätasa-arvon maailmaa

12,50 €

Nick Buxton & Ben Hayes (toim.)
ILMASTONMUUTOKSEN VOITTAJAT JA HÄVIÄJÄT
Samaan aikaan kun tiedemiehet ja kansalaiset seuraavat huolissaan ilmastonmuutoksen mukanaan tuomia valtavia ongelmia, suuryhtiöt ja sotilaat näkevät sen tuovan lähinnä uusia haasteita, joista hyötyä. Kirja on kokoelma merkittävien asiantuntijoiden, tutkijoiden, toimittajien ja kansalaisaktivistien puheenvuoroja keskusteluun maailman kohtalosta valtavien muutosten edessä.

KIEHUVA JA KÖYHTYVÄ AFRIKKA
Nnimmo Bassey

Riiska-ainetörmäyksen aiheittamat tulot ja Afrikan ilmastokriisi

10,50 €

Nnimmo Bassey
KIEHUVA JA KÖYHTYVÄ AFRIKKA
Kirja on kattava katsaus ja reportaasi Afrikan maaperän luonnonvarojen riistosta ja sen hirvittävästä ja kauaskantoisista seurauksista. Bassey esittää myös ehdotuksia kestäviksi korjausliikkeiksi, joita tarvitaan ympäristön ja paikallisten ihmisten elin- ehtojen pelastamiseksi. Nykytilanteessa hyöty luonnonrikkauksista valuu joko pois Afrikasta kansainvälisille suuryhtiöille tai korruptoituneiden vallanpitäjien taskuihin.

SYYRIA
Ari Kerkkänen

SYNNYSTÄ SISÄLLISSOTAAN

17,95 €

Ari Kerkkänen
SYYRIA – SYNNYSTÄ SISÄLLISSOTAAN
Teos on ensimmäinen Syyrian nykyhistoriaa suomeksi käsittelevä tietokirja. Sodan ymmärtämiseksi on oleellista ymmärtää maan lähihistoriaa. Syyrian keskeinen maantieteellinen asema on varmistanut sen, että sodalla on myös alueellinen ulottuvuus. Saudi-Arabian ja Iranin välinen valtataistelu Lähi-idän herruudesta kulminoituu Syyriassa, jossa soditaan alueen tulevaisuudesta.

maailman KUVALEHTI

Koko maailma kotiisi kannettuna

Kestotilaus: 42 € / 6 numeroa

Tarjoustilaus: 20 € / 4 numeroa

4 numeroa
20€

Tee tilaus osoitteessa: maailmankuvalehti.fi/tilaus

Digitaalihuumaa Keniassa

Laukaistuaan ensimmäisen satelliittinsa toukokuussa 2018 Kenia liittyi avaruudessa toimivien Afrikan maiden pieneen joukkoon. Laite kerää tietoja, joiden avulla on tarkoitus estää kuivuus, ja oivallus on vain yksi Kenian teknologisista saavutuksista. Maan keksinnöt innoittavat koko maailmaa, mutta rakenteellisia ongelmia nekään eivät ratkaise.

Teksti: Sabine Cessou LMD 12/2018 suom. Tapani Kilpeläinen

Kiberassa, Nairobini ja koko Afrikan suurimmassa slummissa, nuori nainen lakaisee maata aaltopellistä rakennetun putiikkinsa oven edestä. Hädin tuskin neliometri tilaa ja pienempi luukku. **Maureen Nyambura**, 23, myy puhelinkortteja ja pankkisiirtoja. Terveamattomien katujen ristikossa lähellä Kenian pääkaupungin keskustaa kilpailua on hurjasti. Airtel, Safaricom... kännykkäoperaattorien ja kännykällä toimivien pankkipalveluiden mainokset ovat levinneet kymmenen viime vuoden aikana kaikkialle.

Asiakas asettaa tiskille 1 000 šillingin (8,60 euroa) setelin, jonka Nyambura sitten lähettää tiettyyn puhelinnumeroon M-Pesalla, paikallisten insinöörien vuonna 2007 käyttöön ottamalla sähköisellä lompakolla. Mobiililompakoteknologia on levinnyt itäiseen ja eteläiseen Afrikkaan, ja sen avulla pankkitilittömien käyttäjien käteinen voidaan muuttaa rahaksi Safaricommon monissa myyntipisteissä. Sen jälkeen he voivat sovelluksen avulla maksaa laskuja tai tehdä lisää rahan-siirtoja – kaikki kännykällä.

Järjestelmä tarjoaa kaikkein köyhimmille mahdollisuuden käyttää peruspankipalveluita, ja niin he voivat

vaikkapa lähettää rahaa vanhemmilleen maaseudulle. Vuosina 2006–2016 järjestelmä lisäsi pankkipalveluja käyttävien aikuisten määrän 20 prosentista 80 prosenttiin. Riittää, että käytössä on sovelluksella varustettu puhelin.

Parempaa palvelua kuin Pariisissa

Afrikka on tehnyt valtavan loikan: se on siirtynyt suoraan matkapuhelimiin kehittämättä ensin laajamittaisia lankapuhelinverkkoja. Mobiililompakon myötä maailmankaupan marginaalisiin manner on kerrankin yhden askeleen edellä myös länsimaita. Kenian 49,7 miljoonasta asukkaasta 26 miljoonaa käyttää *mobile banking* -palveluita. Talous on pitkälti epävirallista, mutta näin ihmiset voivat käyttää pankkipalveluita, muun muassa saada lainaa. Kuten kaikkialla Afrikassa, perinteiset kaupalliset pankit, joiden palvelut maksavat enemmän, kieltäytyvät avaimasta tilejä kaikkein köyhimmille.

Jokaisesta rahansiirrosta otetun provision ansiosta M-Pesa tuottaa joka vuosinejänneksellä 220 miljoonan euron voiton Safaricomille. Vuonna 1998 perustettu kenialais-yhtiö hallitsee 67 prosenttia paikallismarkkinoista. Vuodesta 2000 lähtien brittiläinen Vodafone on omistanut 40 prosenttia yhtiöstä.

Maureen Nyambura ansaitsee noin 250 euroa kuussa, siis yli kaksi kertaa enemmän kuin maassa keskimäärin (103 euroa). Hän säästää toteutukseen unelmansa: tullakseen

opettajaksi. Opettajankoulutuslaitoksessa opiskeleminen maksaa 400 000 šillingiä (3 440 euroa) vuodessa, joten Nyambura tarvitsee vuosikausia päämääränsä saavuttamiseen. Hän ei kuitenkaan menetä toivoaan: asiakkaitahan on aamusta iltaan jonoksi asti.

Samana päivänä pääkaupungin toisella puolella Westlandsin yläluokkaisessa korttelissa ystävättäret viettävät kosteaa iltaa asuintalon terassilla. Kun kuohuviinipullot on tyhjennetty, huudahdetaan kuorossa: "Chupa Chap!" Talon emäntä naputtelee älypuhelimellaan tilauksen tähän verkossa toimivaan alkoholiliikkeeseen. Pelkän käyttäjätilin avaamalla käyttöönsä saa alkoholin kotiinkuljetuspalvelun, jota väitetään "kaupungin nopeimmaksi". Väite on rohkea, kun ottaa huomioon 3,5 miljoonan asukkaan Nairobinkoon ja helvetillisen liikenteen.

Kymmenen minuutin kuluttua asiakas alkaakin käydä jo kärsimättömäksi. Kuriiri, joka on pujotellut moottoripyörällä ruuhkien läpi, tuo onneksi pian prosecco-pullot, jotka maksavat 11 euroa kappale. Lontoossa tai Pariisissa ei ole yhtä tehokasta palvelua. Pitäisikö siis päätellä, että tulevaisuuden Afrikka on saapunut Keniaan aivan varoittamatta?

Maaliskuussa keskustan Imax-elokuvateatterin salit täytti amerikkalais-filmi *Black Panther* kuten kaikkialla Afrikassa.¹ Ennen 3D-esitystä nähdään mainoksia, jotka kaikki esittelevät informaatio- ja viestintätekniikkaa kehuen uusinta älypuhelinmallia

tai uutta ladattavaa sovellutusta. Kahden kadun päässä masaimarkkinoilla kauppiat myyvät etnisen ryhmänsä helmikaulakoruja ja ruokia. He innostuvat, kun muuan turisti laskee vaihtokurssin iPhone 5:llä. Malli on vanhentuneenakin heille aivan liian kallis ja merkitsee teknologian huipputa.

Piisavanni herättää epäilyksiä

Kaukaa katsoen Kenian informaatio- ja viestintäteknikanäyteikkuna näyttää houkuttelevalta. Erilaisia foorumeja on lukuisia: ICT Innovation, NexTech Africa, Women in Tech Africa, Agritech Africa, ulkoistettut puhelinkeskukset ja suuri ”Silicon Savannah” -hanke. Maa näyttää esimerkiksi silta- ja innoittaa monia muita, ennen kaikkea naapurimaa Ruandaa, joka yrittää kilpailla sen kanssa.

Vuodesta 2013 rakenteilla ollut ”piisavanni” on viralliselta nimeltään Konza Technology City (KTC). Kahdentuhannen hehtaarin laajuinen alue sijaitsee Mombasaan johtavan maantien varrella kuudenkymmenen kilometrin päässä Nairobista, ja hallituksen mukaan sen on tarkoitus tehdä Keniasta ”Afrikan tietotekniikan solmukohta”. Tähän toistaiseksi virtuaaliseen ”älykaupunkiin” on suunniteltu asunnot noin kolmellekymmenelle ihmiselle, yliopisto sekä viimeistä huutoa oleva sairaala – mutta tähän mennessä maasta on noussut vasta yksi kerrostalo.

Rakennustöiden hinnaksi arvioidaan 15 miljardia dollaria. Siitä 10 prosenttia rahoittaa valtio ja 90 prosenttia ulkomaiset sijoittajat, joita ei ole vielä löydetty. Toistaiseksi mukana ovat ainoastaan yksi eteläkorealainen yliopisto ja kiinalainen Huawei-yhtymä. KTC on osa hallituksen ”Kenya Vision 2030” -ohjelmaa. Se pyrkii luomaan viidessä vuodessa kaksikymmentätuhatta työpaikkaa ja ajan oloon vielä kaksisataatuhatta lisää, jotta maasta tulisi nouseva valtio.

Teknologista elpymistä ja sijoittajien luottamusta ei kuitenkaan saa käskemällä. ”Silicon Savannah” herättää Keniassa epäilyksiä. Hankkeen arkkitehti **Bitange Ndemo** on nimittäin tuominnut sen suunnittelun hitauden ja byrokraattisuuden. ”Useimmille kenialaisille Konza City on ’valkoinen elefantti’,² josta on lopulta hyötyä vain ulkomaisille yhtiöille ja hallitukselle”, selittää puolestaan **Kahenya Kamunyu**, Able Wireless -yhtymän perustaja.

”Idea on loistava, mutta hetki väärä. Meidän pitäisi pikemminkin keskittyä rakentamaan infrastruktuuria, jonka avulla Kenia voisi myöhemmin toteuttaa suurhankkeita.”

Esimerkiksi Nairobin yliopiston designkoululla ei vielä ole 3D-tulostinta opiskelijoilleen.

Hallitus puolestaan puolustaa suunnitelmiaan lukujen avulla. Uudet teknologiat edustivat 10 prosenttia bruttokansantuotteesta vuonna 2017. Niiden kasvu on saanut vauhtia sen jälkeen, kun vuonna 2009 asennettiin merenalainen optinen kaapeli The

East African Marine System (Teams), joka yhdistää Yhdistyneet arabiemiirikunnat Keniaan. Tämä 82 miljoonan dollarin hintainen hanke, joka tehtiin Kenian viranomaisten aloitteesta, pyrkii vähentämään maan riippuvuutta Etelä-Afrikan valvomasta kaapelista. Teams tarjoaa Afrikan nopeimmat internetyhteydet, ja niiden hinta on 25–75 euroa kuukaudessa – elintasoon suhteutettuna hinta on siis edelleen korkea.

Rakenteelliset ongelmat pysyvät

High-tech-Keniassa kolme käyttäjää neljästä käyttää vieläkin nettikahviloita hitaissa ja kalliissa palveluissa surffailemiseen.³ Vuoden 2013 presidentinvaalien tärkein lupaus oli digiopetusohjelma DigiSchool, joka pyrkii jakamaan miljoona kannettavaa tietokonetta maan 24 000 peruskoululle. Myös tämän hankkeen hitautta kritisoidaan. Sitä paitsi 20 prosentilla mukana olevista kouluista ei vielä ole edes sähköä eikä usein edes pulpetteja.

Köyhyys toki väheni vuosina 2005–2016, kun alle kahdella dollarilla päivässä elävän väestön osuus laski 43,6 prosentista 35,6 prosenttiin. Massachusetts Institute of Technology (MIT) taloustieteilijä **Tavneet Suri**, joka on tutkinut M-Pesan vaikutuksia alusta lähtien, sanoo, että vuosina 2008–2014 mobiililompakko on nostanut äärimmäisestä köyhyydestä noin 194 000 kenialaistaloutta eli 2 prosenttia talouksista. Mutta vaikka innovaatio onkin tuonut pankkipalvelut kaikkien saataville, se ei ole ratkaissut talouden rakenteellista epätasapainoa.

Samoin kuin muualla Afrikassa, kasvu (+ 5,5 %) ei merkitse mitään merkittävää talouden nousua, vaikka palvelut sitä tukevat ja vetävätkin. Työttömyys on edelleen korkealla (virallisten tilastojen mukaan 11 %, YK:n mukaan 39,1 %) ja luodut työpaikat ovat usein pätkätöitä yhdessä maailman epätasa-arvoisimmista yhteiskunnista.⁴

Syitä ovat koulutukseen ja terveydenhuoltoon tehtyjen investointien puute ja liian vähäinen työpaikkojen luominen yksityisellä sektorilla. Kaksi talouden tukipilaria, teollisuus (17 % BKT:stä) ja maatalous (35 %), eivät vielä ole kovin tuottoisia. Toki esimerkiksi yritys, joka kaupallisti sovellutuksen iCow, ylpeilee sillä, että sovelluksen 580 000 käyttäjää ovat pienviljelijöitä, jotka voivat sen avulla seurata eläintensä tiineysaikaa paremmin ja näin lisätä maidon tuotantoa – ja siis tuloja.

”Maanviljelijät voivat seurata tuotteiden kursseja markkinoilla tosiaikaisesti. Mutta heidän puhelimensa eivät ratkaise ongelmaa siitä, että puuttuu tieinfrastruktuuria, jotta he pääsisivät markkinoille, tai elintarviketeollisuutta, joka voisi jalostaa tuotteita”, selittää **Ken Mwangi**, elintarviketekniikan assistentti Nairobin yliopistosta.

Yksi uusien teknologioiden suurimmista menestyksistä on kiistatta

Kenia ei haaveilla Piilaaksosta vaan piisavannista, mutta sinne on vielä matkaa.

ollut Ushahidi-alusta (”todistus” swahiliksi). Tämä ilmaisohjelma luotiin, jotta poliittista väkivaltaa vuoden 2008 vaalien jälkeisessä kriisissä voitiin seurata tosiaikaisesti. Entisen presidentin **Mwai Kibakin** kannattajien ja hänen vastaehdokkaansa **Raila Odingan** välinen konflikti – joka muuttui etnisten ryhmien väliseksi – aiheutti 1 200 kuolonuhria. Ohjelmaa, joka tarjosi mahdollisuuden kartoittaa kahakoita, on käytetty 22 000:lla eri tavalla 154:ssä eri maassa, esimerkiksi maanjäristyksen uhrien paikantamiseen Haitissa ja lumen tukkimien teiden paikantamiseen Washingtonissa. Sen avulla sosiaalinen yritys Ushahidi saattoi kukoistaa tarjoamalla teknologiansa käyttöön vaatimatonta summaa vastaan (100–500 dollaria kuussa).

”Huonosti hoidetussa maassa ei voi yrittää”

Niin menestyvä kuin alusta onkin, se ei luonnollisestikaan ole rauhoittanut Kenian alituista poliittista jännitystä. Uudesta teknologiasta huolimatta väkivalta lyö leimansa vaaleihin – mutta teknologia tunkeutuu mukaan keskusteluun. Korkein oikeus teki historiallisen päätöksen 1. syyskuuta 2017 mitätöimällä edellisen elokuun kahdeksannen päivän presidentinvaalit. Hallintovirkamiehet haukkuivat riippumattoman vaalikomission: se oli julistanut tulokset pöytäkirjoista, jotka eivät kaikki olleet aitoja, eikä se ollut sallinut pääsyä palvelimille, vaikka syytöksiä hakkeroinnista ja vilpistä oli esitetty.

Tärkein oppositioehdokas Odinga piti vaaliuudistuksia riittämättöminä ja kieltäytyi osallistumasta lokakuun 2017 uusiin vaaleihin.⁵ Hän myös kehotti boikotoimaan liian lähellä valtaa olevien yritysten tuotteita. Yksi niistä

oli Safaricom, jonka myynti romahti länsialueilla, joita hallitsee Odingan etninen ryhmä luot.

”Digitaalitalous on pelkkä väline eikä lääke. Poliitikot voivat pysyä asemissaan ja tehdä kaikki tahtomansa suunnitelmat, kunhan he vain antavat meidän tehdä bisnestämme”, tiivistää muuan liikemies, joka tahtoo pysytellä nimettömänä. Hän toimii aktiivisesti niin kutsutulla ”naisten maatalousalalla”, ja käyttää Afrikassa hyvin suosittua WhatsApp-sovellusta.

”Yrittäjien fetisointi Afrikassa on uusi uusliberaali mantra”, sanoo tyyli- ja Googlen entinen johtaja mantereella.

”Riittää muka, että ryhtyy yrittäjäksi! Teille sanotaan: ’Ei ole sähköä, mutta onhan teillä aurinkovoimaa. Tienne ovat töyssyisiä, mutta Nairobissa voi käyttää Uberia.’ Tällainen vain kääntää huomion pois todellisista ongelmista: huonosti hoidetussa maassa ei voi yrittää. Onhan Afrikassa kasvua, mutta siitä ei ole mitään hyötyä afrikkalaisille!”

Kenian vallankumous saattaa olla digitaalinen, mutta tältä tosiasialta sekään ei pääse pakoon.

1 Ks. Michel Galy, ”Black Panther et afro-futurisme”, LMD 6/2018.

2 ”Valkoinen elefantti” on kunnianhimonen työ, joka ei joko valmistu koskaan tai osoittautuu rahareikäsi.

3 ”Word development report 2016: Digital dividends”, Maailmanpankki, Washington DC, 2016.

4 Ks. Gérard Prunier, ”Au Kenya, les habitants de la côte exclus du banquet démocratique”, LMD 10/2014.

5 Usean viikon jännitteiden jälkeen Odinga tunnusti presidentti Kenyattan voiton.

Julkaistu Suomen Le Monde Diplomatiquen numerossa 1/2019.

Kuusi kertaa vuodessa ilmestyvän suomenkielisen paperi- ja digilehden tilaushinta on 29,90€ Lehden voi tilata osoitteesta mondediplo.fi/tilaa/

Oppia globaalista Etelästä

Kouluissa voidaan käydä ilmastokriisiin liittyvää keskustelua vastamainosten tuella.

Teksti Jari Tamminen Kuva Häiriköt-päämaja

Nuoret ovat nousseet osaksi ilmastokeskustelua ja ruotsalaisen Greta Thunbergin aloittama koululakko on löytänyt tiensä Suomeenkin.

Nuorten lakkoliikkeen taustalla on ollut yleisen huolen ohella myös hallitustenvälisen ilmastomuutospaneeli IPCC:n syksyllä julkaisema ilmastoraportti. Raportilla ja sen saamalla mediahuomiolla on ollut isoja vaikutuksia, joita nuorten lakkoliike on vielä voimistanut. Ilmasto nousi myös kevään eduskuntavaalien keskeiseksi puheenaiheeksi.

Ilmastokriisi näkyy myös opetuksessa.

OPETUKSESSA OVAT NÄKYNEET myös *Voima*-lehdestäkin tutut vastamainokset. Parodiatiliset tulkinnat mainoksista yhdistävät monialaista oppia ja tuovat käsittelemänsä yhteiskunnalliset aiheet osaksi arkista kokemusta kuluttajuudesta. Opettajien

ja oppikirjojen tekijöiden aktiivisuuden lisäksi vastamainosten kasvavaan suosioon vaikuttaa se, että ne sisällytettiin vuonna 2016 uudistettuun opetussuunnitelmaan.

Biologian ja maantieteen opettajien liitto toteutti yhdessä Häiriköt-päämajan kanssa vuosina 2017–2019 kaksi hanketta, joissa kehitettiin vastamainosten käyttöä osana opetusta. Samalla koulutettiin opettajia tämän työkalun käytössä.

Global Meal -hanke keskittyi ruuantuotannon ilmastovaikutuksiin. *Ilmastoterveisiä Etelästä* puolestaan nosti esiin puheenvuoroja globaalista Etelästä ja teki näkyväksi kulutus- ja ympäristövaikutuksia, jotka usein iskevät pahiten juuri Etelään.

Molempien hankkeiden osana tuotettiin myös vastamainoksia, jotka räätälöitiin sisällöltään opetusta tukeviksi. Kaikki hankkeiden puitteissa tuotettu materiaali on opettajien vapaasti käytettävissä.

PANOSTUKSIA ilmastokasvatukseen tarvitaan. Keväällä 2019 on nähty nuorten ulostuloja, joissa on vaadittu kouluun parempaa ilmastokasvatusta. Heidän mielestä koulussa aihetta käsitellään liian abstraktilla tasolla ja yksipuolisesti. Myös koulu- ja jopa opettajakohtainen vaihtelu on suurta. Siinä missä monet opettajat pitävät aihetta tärkeänä ja kehittävät aktiivisesti omaa opetustaan sekä koulun ilmastotoimintaa, löytyy opettajakunnasta myös ilmastomuutoksen kokonaan kieltäviä opettajia.

Tarjoamalla uusia tapoja käsitellä monimutkaista aihetta voimme osaltamme parantaa opetuksen laatua.

Koneen säätöön tukema ja tiedettä taiteen keinoin popularisoiva Häiriköt-päämaja on tuottanut jo vuosia suomenkielisiä vastamainoksia myös opetuskäyttöön. Samalla ruotsinkieliset koulut ovat jääneet ilman tätä materiaalia. Jatkossa Häiriköt tuottaa Svenska kulturfondenin mahdollistamana vastamainoksia myös ruotsiksi.

Kaikki opetusmateriaalista kiinnostuneet voivat olla yhteydessä Häiriköihin. Helpoiten meidät tavoittaa Facebookista – keskustelemme aktiivisesti lähimpien 25 000 ystävämme kera tästäkin aiheesta osoitteessa facebook.com/hairikot.

Yksi prosentti sadasta

Maailma eriarvoistuu kovaa vauhtia. Kahdeksan maailman rikkainta miestä omistaa yhtä paljon kuin maailman köyhin puolikas yhteensä. Suomessa seitsemän rikkaimman ihmisen varallisuus vastaa köyhimmän 40 prosentin varallisuutta. Maailman miljardöörien omaisuus kasvaa keskimäärin 2,5 miljardilla Yhdysvaltain dollarilla päivässä. Samaan aikaan 46 prosenttia maailman väestöstä elää alle 5,5 dollarilla päivässä.

Tuloerot eivät ole ainoastaan tuloeroja, vaan yhteiskuntaluokka aiheuttaa merkittäviä eroja muun muassa terveydessä, yhteiskunnallisessa osallisuudessa sekä koulutustasossa. Kapitalismin keinoilla on mahdotonta pureutua eriarvoisuuden ydinsyihin. Illuusiota jatkuvasta kasvusta halutaan pitää yllä, kauppaa ei haluta säännellä eikä verovälttelyyn puuttua.

Kuitenkin kaikkein rikkaimman prosentin ihmisistä pitäisi maksaa veroja varal-

lisuudestaan ainoastaan 0,5 prosenttia lisää, jotta maailman köyhimmille saataisiin tarvittava määrä koulutusta ja terveydenhuoltoa.

Taloudellinen eriarvoisuus on vaikeasti hahmotettava kokonaisuus. Aiheeseen voi päästä pintaa syvemmälle kuulemalla asiantuntijoiden nykytila-analyysejä ja ratkaisuehdotuksia. Kansainvälinen solidaarisuustyö ry on viime vuosina tehnyt työtä globaalien eriarvoisuuden ja äärimmäisen rikkauten ongelmien parissa tuomalla esille niihin liittyvää asiantuntijatietoa ja kyseenalaistamalla eriarvoisuutta luovan talousjärjestelmän toimintaa.

Kansainvälinen solidaarisuustyö ry (Kv-solid) on vasemmistolaista kehitysyhteistyötä, kehitysviestintää sekä solidaarisuuskampanjoita toteuttava järjestö. Teemme solidaarisuustyötä yhdessä kansanliikkeiden kanssa sekä kansojen itsemääräämisoikeuden edistämiseksi. Pyrimme myös aktiivisesti haastamaan ja politisoimaan kehitysapu-

järjestelmää sekä toimimaan uudenlaisen ja oikeudenmukaisen kansainvälisen talousjärjestelmän puolesta.

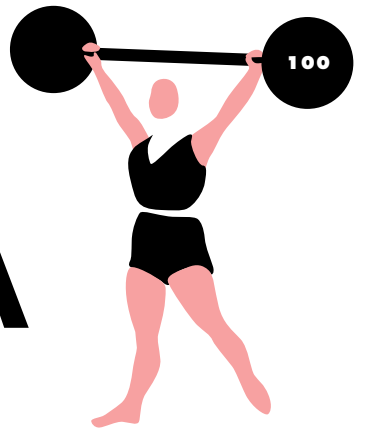
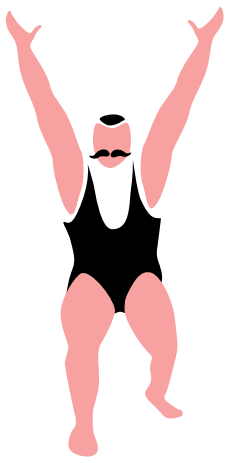
Olemme luoneet nuorille suunnatun taloudelliseen eriarvoisuuden pureutuvan globaalikasvatusmateriaalin sekä verkkokampanjan. Vuoden 2019 hankkeessamme jalkau-

dumme esimerkiksi opettajien ja kansalaisjärjestöjen keskuuteen jakamaan eriarvoisuutta koskevaa opetusmateriaalia ja järjestämme koulutuksia. Tustustu esimerkiksi sivuiltamme löytyvään interaktiiviseen pelisimulaatiomme 1/99%.

www.kvdsolid.fi

Mikäli sinulla on sopiva nuorisoryhmä, jolle haluaisit aiheesta puhuttavan tai haluat itse kouluttautua vetämään globaalia eriarvoisuutta käsittelevää työpajaa, otathan yhteyttä hankekoordinaattori Minna Sumeliukseen: minna@kvsolid.fi.

VOIMAKAUPPA

Tilaukset kauppa.voima.fi, tilaukset@voima.fi tai 044 238 5109

21€
SIS. POSTIKULUT

Timo Kalevi Forss ja Aiju Salminen
MITÄ ON PUNK?

5–12-vuotiaille lapsille suunnatun tietokirjan tarkoitus on saada myös lapsi toimimaan omaehtoisesti. Punk on hauskaa!

35€
+ POSTIKULUT

Antti Kalakivi
PERINTÖ

Perintö esittelee maalauksia, paikkoja, tekijöitä ja tarinoita helsinkiläisestä graffitikulttuurista neljännesvuosisadan ajalta valokuvien ja tekstien.

15€
SIS. POSTIKULUT

Jenni Holma, Veera Järvenpää ja Kaisu Tervonen

NÄKYMÄTÖN SUKUPUOLI

Ensimmäinen suomalainen tietokirja muunsukupuolisuudesta. Kirja koostuu valokuvista, omaäänisistä henkilötarinoista ja sarjakuvista.

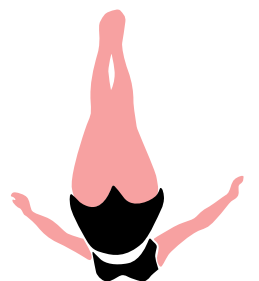
39€
SIS. POSTIKULUT

VOIMAN TILAUS

Voimaa 10 numeroa vuodessa. Ulkomaan tilauksiin lisätään postituskulut (Eurooppaan vuosittainen 39,00 e/vuosi +25 e, muut maat 39,00 e/vuosi +50 e)

20

Laatujournalismia
jo 20 vuotta

42€
SIS. POSTIKULUT

SILKKIMAKUUPUSSIT

Vietnamlaisien yksinhuoltajaäitien valmistama silkkimakuupussi sopii lakanaksi yökylään ja on kätevä reissussa. Silkki hengittää kesäkuumalla ja lämmittää talvella. Auki sivusta, helppo mennä sisään ja ulos, tasku tyynylle, tuplatikattu, Koko 90 x 220 cm, Paino 140 g. 100% silkkiä!

20€
SIS. POSTIKULUT

T-PAIDAT

Pure Waste -paidat ovat 85% puuvillaa, 15% polyesteriä ja 100% kierrätystä. Ne on valmistettu vaateteollisuuden hukka- materiaalista. Jokaista paitaa kohden säästyy 2700 litraa vettä.

Liikkumisen vapautta, 30 €/kausi.

Kaupunkipyörät palvelevat
tänä kesänä entistä laajem-
malla alueella. Rekisteröidy
kaupunkipyöräilijäksi:

hsl.fi/kaupunkipyorat

HSL
HRT

HKL
HST

ESPOO
ESBO

CityBikeFinland
moventia

Smooove

Kumppani

alepa